

Metodická poradna MPSV s krajskými úřady

Praha, 23. září 2021

Novelizace zákona o SPOD

*Zákon, kterým se mění zákon č. 359/1999 Sb.,
o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších
předpisů, a další související zákony*

➔ schválen dne 9. 9. 2021 Senátem PČR ve znění návrhu zákona schváleného Poslaneckou sněmovnou PČR

➔ účinnost od 1. 1. 2022 (s odloženou účinností některých novelizačních bodů)

Novelizace zákona o SPOD

Systematika:

- Část první: změna zákona o sociálně-právní ochraně dětí
- Část druhá: změna zákona o pojistném na veřejné zdravotní pojištění
- Část třetí: změna zákona o státní sociální podpoře
- Část čtvrtá: změna zákona o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních
- Část pátá: změna zákona o veřejném zdravotním pojištění
- Část šestá: změna zákona o ochraně veřejného zdraví
- Část sedmá: změna zákona o dani z přidané hodnoty
- Část osmá: změna zákona o místních poplatcích
- Část devátá: změna zákoníku práce
- Část desátá: změna zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů
- Část jedenáctá: změna zákona o sociálních službách
- Část dvanáctá: změna zákona o pomoci v hmotné nouzi
- Část třináctá: změna zákona o zdravotních službách
- Část čtrnáctá: změna zákona o zvláštních řízeních soudních
- Část patnáctá: účinnost

Novela zákona o SPOD: **Pověřování k výkonu SPOD**

Nejdůležitější změny:

- zrušení pravomoci komisí pro sociálně-právní ochranu dětí **rozhodovat o vydání a odnětí pověření** k provozování výchovně rekreačních táborů pro děti;
- dosavadní pověření vydaná komisemi pro SPOD zůstávají v platnosti;
- pravomocně neskončená řízení o žádosti o pověření k provozování výchovně rekreačního tábora pro děti se dokončí podle znění zákona účinného do 31. 12. 2021;
- komise pro SPOD předají **do 31. 1. 2022** spisovou dokumentaci týkající se vydaných pověření, a to krajskému úřadu příslušnému podle místa trvalého pobytu nebo adresy sídla pověřené osoby;

Novela zákona o SPOD: **Pověřování k výkonu SPOD**

Nejdůležitější změny:

- k rozhodování o vydání, změně nebo odnětí pověření ke zřízení a provozování ZDVOP bude ***místně příslušný krajský úřad, v jehož obvodu se nachází objekt nebo prostory zařízení;***
- v případě ZDVOP zřízeného do 31. 12. 2021 je ke kontrole, odnětí či změně pověření nadále příslušný i krajský úřad, který vydal pověření (současně s KÚ příslušným podle místa objektu zařízení);
- zákonnou podmínkou pro vydání pověření ke zřízení a provozování ZDVOP bude nově též ***splnění základních provozních a personálních standardů;***
- ve výroku rozhodnutí o vydání pověření ke zřízení a provozování ZDVOP bude stanovena ***nejvýše přípustná kapacita konkrétního zařízení;***
- stanovenou nejvýše přípustnou kapacitu konkrétního ZDVOP bude možné změnit pouze na základě rozhodnutí KÚ o změně pověření (zvýšení jen na žádost pověřené osoby, snížení na žádost nebo z moci úřední);

Novela zákona o SPOD: Pověřování k výkonu SPOD

Nejdůležitější změny:

- o vydání pověření ke zřízení nového zařízení sociálně-právní ochrany a o změně nejvýše přípustné kapacity ZDVOP bude krajský úřad rozhodovat na základě **vyhodnocení potřeb poskytování SPOD na území kraje;**
- pověřené osoby, kterým bylo vydáno pověření ke zřízení a provozování ZDVOP do 31. 12. 2021, **musí do 28. 2. 2022 požádat krajský úřad, který pověření vydal, o změnu pověření** a v žádosti uvést požadovanou nejvýše přípustnou kapacitu ZDVOP; pokud pověřená osoba žádost ve stanovené lhůtě nepodá, krajský úřad zahájí řízení o změně pověření z moci úřední;
- krajské úřady budou nově u pověřených osob kontrolovat výhradně jen plnění podmínek pro vydání pověření, plnění oznamovací povinnosti a povinnosti vypracovat a zaslat výroční zprávu o činnosti pověřené osoby;

Novela zákona o SPOD: **Pověřování k výkonu SPOD**

Nejdůležitější změny:

- v rámci kontroly bude kontrolující KÚ oprávněn ***ukládat pověřené osobě opatření k odstranění zjištěných nedostatků;***
- ***doplnění důvodů pro odnětí pověření*** → nově též, pokud pověřená osoba přestane splňovat podmínky pro vydání pověření nebo pokud KÚ vyhodnotí ZDVOP jako nepotřebné pro zajišťování sociálně-právní ochrany na území kraje.

Novela zákona o SPOD: Úprava ZDVOP

Nejdůležitější změny:

- **zakotvení lhůty 6 měsíců** jako nejdelší přípustné doby pobytu dítěte v péči zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc i v případě, že dochází k souběhu pobytu dítěte na základě smlouvy a na základě rozhodnutí soudu;
- nová úprava **rozsahu ochrany a pomoci** poskytované ze strany ZDVOP dítěti a jeho rodině a rozsahu zaopatření dítěte v zařízení;
- **zprehlednění zákonné úpravy** činnosti ZDVOP s jednoznačným oddělením podmínek pro umístění dítěte do péče tohoto zařízení na základě smlouvy s dítětem nebo jeho oprávněným zástupcem a na základě rozhodnutí soudu;
- nová úprava **nezbytných náležitostí smlouvy** o poskytování ochrany a pomoci, včetně poskytování kapesného nezaopatřenému dítěti staršímu 7 let;
- úprava **výkonu rozhodnutí soudu** o umístění dítěte do ZDVOP – výchovného opatření podle § 13a ZSPOD, předběžného opatření podle § 924 o.z. nebo rozsudku o ústavní výchově podle § 971/2 o.z.
- vymezení **práv a povinností umístěných dětí a ředitele ZDVOP** obdobně podle zákona o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních;

Novela zákona o SPOD: **Úprava ZDVOP**

Nejdůležitější změny:

- nové ZDVOP nebude možné zřídit a provozovat v jedné budově nebo areálu souběžně s jiným typem ústavního zařízení (školský DD, DOZP, DD3)
- u nově vznikajících ZDVOP bude **snížen nejvyšší přípustný počet dětí**, které mohou současně pobývat v péči ZDVOP, z 28 na max. 20 dětí (s výjimkou zařízení umístěného ve více budovách, umístění sourozenců a zajišťování neodkladné péče na základě žádosti OSPOD);
- zrušení úpravy rozhodování ředitele ZDVOP o příspěvku na úhradu pobytu a péče a její nahrazení úpravou úhrady nákladů za stravu, péči a ubytování na základě smlouvy s povinnou osobou (se zakotvením maximálních částek těchto úhrad v prováděcí vyhlášce);
- **zvýšení státního příspěvku** pro zřizovatel ZDVOP z částky 22 800 Kč na 36 000 Kč za kalendářní měsíc za každé umístěné dítě;
- krácení částky státního příspěvku pro zřizovatele ZDVOP jen v případě pobytu dítěte mimo zařízení v délce 2 celých dnů.

Novela zákona o SPOD: **Souhlasy OSPOD**

- K poskytování péče dítěti ze strany ZDVOP na základě smlouvy o poskytování ochrany a pomoci bude vyžadován **souhlas obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle § 16b**, nepůjde-li o smlouvu o poskytování ochrany a pomoci uzavřenou za dítě samotným OÚORP v postavení veřejného poručníka.
- Po dobu řízení o žádosti o vydání souhlasu OÚORP s poskytováním ochrany a pomoci dítěti v péči ZDVOP bude závazek z uzavřené smlouvy trvat, nedojde-li k zániku závazku z jiného důvodu. Zánik závazku ze smlouvy o poskytování ochrany a pomoci **nastane až po nabytí právní moci rozhodnutí OÚORP o zamítnutí žádosti o vydání souhlasu.**

Novela zákona o SPOD: **Souhlasy OSPOD**

- OÚORP bude dále rozhodovat o:
  - a) vydání ***souhlasu s prodloužením smlouvy*** o poskytování ochrany pomoci dítěti v ZDVOP nejdéle o další 3 měsíce,
  - b) zrušení souhlasu s poskytováním ochrany a pomoci dítěti v péči ZDVOP, pokud dojde k podstatné změně okolností,
  - c) vydání ***souhlasu s poskytováním sociální služby dítěti do 15 let věku v domově pro osoby se zdravotním postižením*** podle § 48 zákona o sociálních službách na základě smlouvy,
  - d) o vydání ***souhlasu s poskytováním zdravotních služeb a zaopatření dítěti v dětském domově pro děti do 3 let věku*** podle § 43 zákona o zdravotních službách na základě smlouvy.

- Žádost o vydání souhlasu OÚORP se smluvním pobytem dítěte v zařízení musí být podána nejpozději **do tří pracovních dnů** po přijetí dítěte do ZDVOP, DOZP nebo dětského domova pro děti do 3 let věku, a to na předepsaném tiskopise.

Novela zákona o SPOD: **Souhlasy OSPOD**

- OÚORP je povinen rozhodnout o žádosti o vydání souhlasu ve lhůtě **do 8 dnů od podání žádosti**.
- Účastníky správního řízení jsou **pouze dítě a provozovatel zařízení** (ZDVOP, DOZP nebo DD pro děti do 3 let věku).
- Pokud není podána společná žádost oběma účastníky řízení, není třeba vyzkoušet druhého účastníka řízení o zahájení řízení (výjimka z § 44 odst. 2 správního řádu),
- Před vydáním rozhodnutí není třeba dát účastníkům řízení možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, a to ani v případě, že žádost o vydání souhlasu s poskytováním ochrany a pomoci dítěti bude zamítnuta (odchylka od § 36 odst. 3 správního řádu),
- V řízení o vydání souhlasu může být **prvním úkonem správního orgánu vydání rozhodnutí**, je-li zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.
- Žádost o vydání souhlasu bude podávána na **tiskopise MPSV**, aby se předešlo neúplnosti či jiným podstatným vadám žádosti (viz § 60 odst. 1). Povinnou přílohou žádosti bude smlouva o poskytování ochrany a pomoci podle § 42a

Novela zákona o SPOD: **Souhlasy OSPOD**

- Pokud bude dítě způsobilé právně jednat ve věci uzavření smlouvy o poskytování ochrany a pomoci ve ZDVOP a tuto smlouvu uzavřít bez zastoupení zákonným zástupcem nebo jiným oprávněným zástupcem, **bude rovněž procesně způsobilé pro podání žádosti o vydání souhlasu a pro vystupování v řízení o vydání souhlasu před OÚORP** (s ohledem na provázanost hmotněprávní úpravy svéprávnosti a procesní způsobilosti účastníka řízení podle § 29 odst. 1 správního řádu).
- Naopak v případě, že smlouvu o poskytování ochrany a pomoci uzavřou v zastoupení dítěte rodiče nebo jiné osoby odpovědné za výchovu, **bude dítě těmito osobami zastoupeno rovněž v následném řízení o vydání souhlasu v souladu s § 32 odst. 1 správního řádu.**
- V řízení o vydání souhlasu OÚORP se smluvním pobytem dítěte ve ZDVOP, DOZP a DD pro děti do 3 let věku **tak nebude založen důvod pro jmenování tzv. kolizního opatrovníka dítěti.**

Novela zákona o SPOD: **Financování nákladů na výkon SPOD**

- Upřesnění, že ze státního rozpočtu se obcím s rozšířenou působností poskytuje ***náhrada nákladů*** spojených s výkonem sociálně-právní ochrany dětí (namísto dosavadní účelové dotace).
- Již se nebude jednat o průtokový transfer, nepodléhá finančnímu vypořádání.
- Úprava možnosti poskytovat ***účelové dotace pověřeným osobám*** k financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním SPOD
  - z rozpočtu obcí a krajů,
  - ze státního rozpočtu na podporu poskytování SPOD celostátního nebo nadregionálního charakteru a v případě krizového stavu a mimořádných situací (včetně pandemie infekčního onemocnění).

Novela zákona o SPOD: **Věkové hranice**

Omezení umístování nejmladších dětí do institucionální péče:

- **zakotvení hranice 3 let věku dítěte** pro poskytování pobytových služeb ZDVOP na základě smlouvy i rozhodnutí soudu → s účinností od 1. 1. 2024 (2025?);
- **zakotvení hranice 3 let věku dítěte** pro nařízení dočasného pobytu dítěte ve středisku výchovné péče, ZDVOP, zdravotnickém zařízení či DOZP na základě výchovného opatření soudu podle § 13a ZSPOD → od 1. 1. 2025;
- **zakotvení hranice 3 let věku** pro možnost soudu nařídit předběžným opatřením podle § 452 z.ř.s. na návrh OSPOD dočasné umístění dítěte v jiném vhodném výchovném prostředí, než je péče fyzické osoby → od 1. 1. 2025;
- **zakotvení hranice 4 let věku dítěte v zákoně č. 109/2002 Sb.** pro umístění dítěte do školského zařízení pro výkon ústavní výchovy (dětský domov, dětský domov se školou, diagnostický ústav), s výjimkou společného umístění sourozenců → od 1. 1. 2025;
- **zakotvení hranice 4 let věku dítěte v § 48 zákona o sociálních službách** pro poskytování pobytových služeb v domovech pro osoby se zdravotním postižením, s výjimkou dětí se stupněm závislosti na pomoci jiné fyzické osoby III a IV → od 1. 1. 2025.

Novela zákona o SPOD: **Dohody o výkonu PP**

- povinnost předávat zprávu o průběhu výkonu pěstounské péče (nejméně jednou za 6 měsíců) jak OÚORP, v jehož obvodu má trvalý pobyt osoba pečující/osoba v evidenci, ***tak i OÚORP v místě trvalého pobytu svěřeného dítěte;***
- nově bude možné ukončit dohodu o výkonu PP výpovědí jedné smluvní strany nebo dohodou smluvních stran **vždy jen k poslednímu dni kalendářního pololetí;**
- v průběhu kalendářního pololetí může být dohoda o výkonu PP ukončena
  - v důsledku skutečnosti, že doprovázená osoba přestane být osobou pečující nebo osobou v evidenci,
  - rozhodnutím krajského úřadu o zrušení dohody postupem podle § 167 správního řádu.

Novela zákona o SPOD: **Státní příspěvek na výkon PP**

- **navýšení částky státního příspěvku ze stávajících 48 000 Kč na 54 000 Kč** na kalendářní rok za 1 uzavřenou dohodu o výkonu pěstounské péče nebo za 1 rozhodnutí o úpravě práv a povinností osoby pečující/osoby v evidenci při výkonu pěstounské péče;
- stanovení povinnosti příjemce státního příspěvku na výkon pěstounské péče předkládat příslušné krajské pobočce Úřadu práce České republiky přehled čerpání státního příspěvku za uplynulý kalendářní rok a vrátit na její účet případnou nevyčerpanou částku státního příspěvku (do 31. 3. následujícího kalendářního roku).

Novela zákona o SPOD: Vymezení některých pojmů PP

§ 2a

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) jinou osobou odpovědnou za výchovu dítěte fyzická osoba, které bylo dítě svěřeno do osobní péče rozhodnutím soudu, a to ode dne vykonatelnosti takového rozhodnutí,
- b) **osobou v evidenci** fyzická osoba, která je vedena v evidenci osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči po přechodnou dobu,
- c) **osobou pečující** fyzická osoba,
  - 1. které bylo dítě svěřeno do pěstounské péče, pěstounské péče po přechodnou dobu nebo předpěstounské péče,
  - 2. **osobně pečuje o dítě v průběhu řízení o svěření dítěte do její pěstounské péče nebo předpěstounské péče nebo o jejím jmenování poručníkem dítěte, pokud bylo zahájeno z moci úřední,**
  - 3. **která osobně pečuje o dítě, podala-li návrh na svěření dítěte do její pěstounské péče nebo předpěstounské péče nebo návrh na její jmenování poručníkem dítěte a není-li tato osobní péče o toto dítě zjevně bezdůvodná,**
  - 4. která je poručníkem dítěte, jestliže o dítě osobně pečuje,

.....

Novela zákona o SPOD: **Dávky pěstounské péče**

V § 16a se doplňují odstavce 3 a 4, které znějí:

„(3) Obecní úřad obce s rozšířenou působností vydává **na žádost osoby podle § 2a písm. c) bodu 2 nebo 3 pro účely rozhodování o dávkách pěstounské péče a pro účely uzavírání dohod o výkonu pěstounské péče vyjádření, v němž uvede, jde-li o osobu**

- a) podle § 2a písm. c) bodu 2, zda tato osoba o dítě osobně pečuje, nebo
- b) podle § 2a písm. c) bodu 3, zda tato osoba o dítě osobně pečuje a zda péče této osoby o dítě je nebo není zjevně bezdůvodná.

(4) Pro účely tohoto zákona se osobní péče o dítě považuje vždy za **zjevně bezdůvodnou**, pokud

- a) o dítě může osobně pečovat některý z rodičů nebo poručník,
- b) o péči o dítě bylo rozhodnuto a nedošlo k podstatné změně poměrů,
- c) je jí sledován nepoctivý úmysl,
- d) jde o péči osoby, která dítě protiprávně zadržuje, nebo
- e) je zjevným zneužitím práva.“

= OSPOD dle trvalého pobytu žadatele (osoby pečující) – nabízí co nejdříve dohodu

Novela zákona o SPOD: **Dávky pěstounské péče**

V § 47a odstavec 1 zní:

„(1) Pro účely části páté se považuje za

a) pěstounskou péči **osobní** péče poskytovaná osobou pečující,

b) zprostředkovanou pěstounskou péči

1. pěstounská péče poskytovaná dítěti osobou pečující po doručení oznámení o vhodnosti této osoby stát se pěstounem tohoto dítěte podle § 24 odst. 2 písm. a) a odst. 3,
2. pěstounská péče na přechodnou dobu,
3. pěstounská péče poskytovaná sourozenci dítěte svěřeného do pěstounské péče podle bodu 1, je-li poskytovaná toutéž osobou pečující,

c) nezprostředkovanou pěstounskou péči pěstounská péče, která není zprostředkovanou pěstounskou péčí podle písmene b).“.

Novela zákona o SPOD: **Dávky pěstounské péče**

Novela po přijatých PN zakotvuje:

- 1. Pro pěstouny na přechodnou dobu** stanovení odměny pěstouna na úrovni **1,8 x minimální mzda za kalendářní měsíc (27 360 Kč „hrubého“ měsíčně)** + navýšení za každé další dítě současně svěřené do PPPD, navýšení pokud jde o dítě závislé na pomoci jiné fyzické osoby.
- 2. Pro zprostředkované dlouhodobé pěstouny** (obdrželi oznámení krajského úřadu o vhodnosti stát se pěstounem svěřeného dítěte) – **odměna pěstouna ve výši 1,0 x minimální mzda za kalendářní měsíc za péči o 1 dítě (15 200 Kč „hrubého“), 1,5 x MM za 2 děti (22 800 Kč „hrubého“)** atd. – viz tabulka.
- 3. Pro nezprostředkované pěstouny** (návrh na svěřením dítěte do péče podávali přímo k soudu z důvodu, že jde o osoby dítěti příbuzné či blízké, neabsolvují odborné posouzení a přípravy) – nově již nikoli odměna pěstouna, ale **příspěvek při pěstounské péči ve výši 2,3 x životní minimum jednotlivce** za každé dítě (8 878 Kč), resp. **1,8 x životní minimum jednotlivce u prarodičů** se subsidiární vyživovací povinností (6 948 Kč), v případě dítěte závislého na péči jiné osoby ve st. II-IV pak 5,5 x ŽM (21 230 Kč) – dávka není brána jako příjem ze závislé činnosti (nedaní se, není pojištění).

= důležitý krok k systémové odlišení profesionální pěstounské péče a péče osob, které pečují o děti jakožto osoby příbuzné či blízké.

Novela zákona o SPOD: Dávky pěstounské péče

Nová výše odměny pěstouna u osoby pečující, která zároveň není osobou v evidenci:

„§ 47j

(1) U osoby pečující, která zároveň není osobou v evidenci, činí odměna pěstouna za kalendářní měsíc, není-li dále stanoveno jinak,

- a) 1násobek minimální mzdy za měsíc při péči o 1 dítě,*
- b) 1,2násobek minimální mzdy za měsíc při péči o 1 dítě, které je osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (lehká závislost),*
- c) 1,5násobek minimální mzdy za měsíc při péči o 2 děti,*
- d) 2násobek minimální mzdy za měsíc při péči o 3 děti nebo o 1 dítě, které je osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost), ve stupni III (těžká závislost) nebo ve stupni IV (úplná závislost).*

(3) Za každé další dítě svěřené do péče osoby pečující se odměna pěstouna podle odstavce 1 písm. b) a d) zvyšuje o 0,5násobek minimální mzdy za měsíc nebo o 0,7násobek minimální mzdy za měsíc, jde-li o dítě, které je osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni III (těžká závislost) nebo ve stupni IV (úplná závislost).“

Novela zákona o SPOD: Dávky pěstounské péče

Nová výše odměny pěstouna u osoby v evidenci:

„§ 47j

(2) Výše odměny pěstouna osoby v evidenci za kalendářní měsíc, není-li dále stanoveno jinak, činí

- a) 1,8násobek minimální mzdy za měsíc, jde-li o osobu v evidenci, která není zároveň osobou pečující, anebo je-li zároveň osobou pečující, které je do péče svěřeno 1 dítě,*
- b) 2násobek minimální mzdy za měsíc, je-li osoba v evidenci zároveň osobou pečující, které je do péče svěřeno 1 dítě, které je osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (lehká závislost),*
- c) 2,2násobek minimální mzdy za měsíc, je-li osoba v evidenci zároveň pečující osobou, které je do péče svěřeno 1 dítě, které je osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost), ve stupni III (těžká závislost) nebo ve stupni IV (úplná závislost).*

(3) Za každé další dítě svěřené do péče osoby v evidenci se odměna pěstouna podle odstavce 2 zvyšuje o 0,3násobek minimální mzdy za měsíc nebo o 0,5násobek minimální mzdy za měsíc, jde-li o dítě, které je osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni III (těžká závislosti) nebo ve stupni IV (úplná závislost).

Novela zákona o SPOD: Dávky pěstounské péče

Odměna pěstouna a příspěvek při pěstounské péči – přehledně:

	Dlouhodobí pěstouni						Přechodní pěstouni
	1 dítě	1 dítě ve st. záv. I	2 děti	3 děti	1 dítě ve st. záv. II-IV	Za každé další dítě	
STÁVAJÍCÍ ÚPRAVA: Odměna pěstouna U prarodičů jen v případě zvláštního zřetele (95 %)	12 000 Kč „hrubého“ (8 880 Kč „čistého“ bez slev na dani)	12 000 Kč „hrubého“ (8 880 Kč „čistého“ bez slev na dani)	18 000 Kč (bez slev na dani 13 220 Kč)	30 000 Kč (bez slev na dani 22 200 Kč)	30 000 Kč (bez slev 22 200 Kč)	+ 6 000 Kč	20 000 Kč „hrubého“ Bez ohledu na počet svěřených dětí či stupeň závislosti
NOVELA 1. Zprostředkovaná pěstounská péče Odměna pěstouna navázaná na koef. min.mzdy	1,0 x MM 15 200 Kč „hrubého“	1,2 x MM 18 240 Kč „hrubého“	1,5 x MM 22 800 Kč „hrubého“	2,0 x MM 30 400 Kč „hrubého“	2,0 x MM 30 400 Kč „hrubého“	+ 0,5xMM (7 600 Kč) + 0,7xMM (10 640 Kč) (ve st. záv. III nebo IV)	- 1,8 x MM (27 360 Kč) při péči o 0 nebo 1 dítě - 2 x MM (30 400 Kč) za 1 dítě ve st.I závislosti - 2,2 x MM (33 440 Kč) za 1 dítě ve st.II-IV + 0,3 x MM (4 560 Kč) za každé další dítě nebo + 0,5 x MM (7 600 Kč) v případě 1 dítěte ve st. III nebo IV závislosti
2. Nezprostředkovaná pěstounská péče (tety, strýcové, zletilí sourozenci, osoby blízké) 2,3násobek ŽM za každé dítě (nezdaňuje se, nezpojistňuje)	2,3 x ŽM 8 878 Kč	2,3 x ŽM 8 878 Kč	2,3 x ŽM x 2 17 756 Kč	2,3 x ŽM x 3 26 634 Kč	5,5 x ŽM 21 230 Kč	+ 2,3 x ŽM (8 878 Kč) + 5,5 x ŽM (21 230 Kč) (ve st. záv. III nebo IV)	XXXX (PPPD je vždy zprostředkovaná)
3. Prarodiče (1,8 x ŽM) Snížení koeficientu s ohledem na subsidiární vyživovací povinnost (nezdaňuje se, nezpojistňuje)	1,8 x ŽM 6 948 Kč	1,8 x ŽM 6 948 Kč	1,8 x ŽM x 2 13 896 Kč	1,8 x ŽM x 3 20 844 Kč	5,5 x ŽM 21 230 Kč	+ 1,8 x ŽM (6 948 Kč) + 5,5 x ŽM (21 230 Kč) (ve st. záv. III nebo IV)	XXX (PPPD je vždy zprostředkovaná)

Novela zákona o SPOD: **Dávky pěstounské péče**

Novela dále upravuje:

- **Nárok na jednorázový příspěvek při převzetí dítě i pro přechodné pěstouny** (součet těchto příspěvků však nesmí přesáhnout částku 40 000 Kč za období 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců).
- **Nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte i pro děti svěřené do péče jiné osoby podle § 953 občanského zákoníku (svěřenectví)** – ve výši rozdílu mezi tímto příspěvkem a soudem stanoveným výživným na dítě.
- V případě předání dítěte do péče jiné osoby pečující se příspěvek na úhradu potřeb **dítěte vyplatí té osobě pečující, která o dítě pečovala po delší část měsíce**; v případě rovnosti doby péče určí příjemce příspěvku krajská pobočka Úřadu práce ČR.
- Upřesnění a zjednodušení řízení o dávkách pěstounské péče, posuzování fakticity péče pro nárok na dávky a uzavření dohody o výkonu pěstounské péče.
- Zakotvení aktivní legitimace obecního úřadu obce s rozšířenou působností k podání návrhu soudu **na zrušení pěstounské péče a na odvolání poručníka**.

Novela zákona o SPOD: **Zaopatřovací příspěvek**

- Zavedení jednotné úpravy zaopatření mladých lidí, kteří po dosažení zletilosti odcházejí z pěstounské péče, poručnické péče nebo z ústavní výchovy a nadále splňují podmínku nezaopatřenosti → **opakující se zaopatřovací příspěvek pro tyto zletilé nezaopatřené děti ve výši 15 000 Kč měsíčně**, pokud
  1. náhradní péče před dosažením zletilosti trvala alespoň 12 měsíců (ústavní výchova, ZDVOP, zprostředkovaná PP) nebo 3 roky (nezprostředkovaná PP),
  2. oprávněná osoba je nezaopatřeným dítětem podle zákona o SSP,
  3. nebyla pravomocně odsouzena k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, který dosud nebyl zahlazen, a
  4. má vypracován individuální plán mladého dospělého a poskytuje sociálnímu kurátorovi OÚORP součinnost při jeho vyhodnocování a aktualizaci
- S nárokem na opakující se zaopatřovací příspěvek je vyloučen souběh s uplatněním nároku na příspěvek na úhradu potřeb dítěte a nároku na odměnu pěstouna, která dnes náleží bývalým pěstounům a poručníkům, pokud s nimi dítě i po dosažení zletilosti trvale žije a společně hospodaří.
- Do konce roku 2027 je však pro oprávněné osoby odcházející z pěstounské péče zachována možnost volby mezi uplatněním nároku na příspěvek na úhradu potřeb dítěte (+ na odměnu pěstouna pro bývalého pěstouna/poručníka) a mezi uplatněním nároku na opakující se zaopatřovací příspěvek.

Novela zákona o SPOD: **Zaopatřovací příspěvek**

- Nárok na **jednorázový zaopatřovací příspěvek ve výši 25 000 Kč** vznikne mladému dospělému, který byl ke dni dosažení zletilosti nebo plné svéprávnosti v pěstounské péči nebo v ústavní výchově, avšak není nezaopatřeným dítětem nebo přestane splňovat podmínky nároku na opakující se zaopatřovací příspěvek.
- Jednorázový zaopatřovací příspěvek nahradí dosavadní jednorázový příspěvek při ukončení pěstounské péče, na který bude vznikat nárok nejpozději do 31. 12. 2021.

Novela zákona o SPOD: **Ostatní změny**

- **Převedení příslušnosti k provádění inspekce standardů kvality** u osob pověřených k výkonu sociálně-právní ochrany dětí → namísto krajských poboček Úřadu práce ČR bude k inspekcím nově příslušné MPSV.
- Zakotvení úpravy **služebního průkazu zaměstnanců OSPOD**, kteří jsou zařazeni k výkonu SPOD v obecních úřadech, obecních úřadech obcí s rozšířenou působností a krajských úřadech → nahrazení dosavadní úpravy zvláštních oprávnění podle § 29/1, § 29/7, § 34/5 a § 52/3 zákona o SPOD.
- **Zrušení povinného zřizování komise pro sociálně-právní ochranu dětí** starostou ORP (dále jen možnost zřídit tuto komisi nepovinně) a zrušení pravomoci komise pro SPOD pořádat případové konference.
- Povinnost vést zvláštní spisovou dokumentaci o dětech, kterým byl OÚORP jmenován opatrovníkem nebo poručníkem.

Novela zákona o SPOD: **Ostatní změny**

- Doplnění úpravy **souhlasu manžela, partnera nebo druha žadatele o zprostředkování osvojení nebo pěstounské s účastí na přípravě** k přijetí dítěte do rodiny → nově povinná náležitost spisové dokumentace žadatele o zprostředkování NRP.
- Výslovné zakotvení možnosti, aby **OÚORP požádal osobu v evidenci o zajištění neodkladné péče o dítě** v situacích uvedených v § 15 odst. 1, § 16 odst. 1 a § 37 odst. 1 ZSPOD, a to zpravidla po dobu, než rozhodne soud o návrhu OÚORP na nařízení předběžného opatření (dočasné péče mimo režim PPPD).

Novela zákona o SPOD: **Změna zákona o zdravotních službách**

- V dětském domově pro děti do 3 let věku budou poskytovány zdravotní služby a zaopatření jen dětem, ***jejichž zdravotní stav vyžaduje poskytování zdravotní péče ve formě lůžkové péče*** a které nemohou vyrůstat v rodinném prostředí, zejména dětem týraným, zanedbávaným, zneužívaným nebo dětem zdravotně postiženým;
- Vypuštění možnosti umístění dítěte do tohoto zařízení z důvodu jeho ohrožení „nevhodným sociálním prostředím“.
- K poskytování služeb dětským domovem pro děti do 3 let věku na základě smlouvy se vyžaduje souhlas obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle § 16b zákona o sociálně-právní ochraně dětí.

Novela zákona o SPOD: **Změna zákona o sociálních službách**

- Založení nároku na příspěvek na péči rovněž pro osoby, kterým je pomoc při zvládnání základních životních potřeb poskytována v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.
- Osobám mladším 4 let se poskytují pobytové služby v domově pro osoby se zdravotním postižením (DOZP) pouze v případě, že
  - se považují za osoby závislé na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni III a IV nebo
  - se považují za osoby, u nichž lze po dosažení 1 roku věku předpokládat naplnění podmínek závislosti na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni III a IV, a OSPOD písemně potvrdí, že potřebnou péči nelze zajistit v rodinné nebo náhradní rodinné péči, nebo
  - je podána žádost o přiznání příspěvku na péči a neposkytnutí pomoci by podle posudku vydaného poskytovatelem zdravotních služeb ohrozilo život nebo zdraví zájemce o službu, a to do skončení tohoto řízení (**účinnost od 1. 1. 2025**).
- K poskytování služby DOZP na základě smlouvy dětem do 15 let věku se vyžaduje souhlas obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle § 16b zákona o sociálně-právní ochraně dětí.

Novela zákona o SPOD: **Změna zákona o zvláštních řízeních soudních**

- Sjednocení úpravy doby trvání a podmínek prodloužení doby trvání předběžného opatření soudu ve vztahu ke všem předběžným opatřením, na jejichž základě je rozhodováno o zatímní úpravě péče o dítě, bez ohledu na to, zda jde o svěřením do péče rodiče, osoby dítěti příbuzné nebo blízké, pěstouna na přechodnou dobu, jiné fyzické osoby nebo ústavního zařízení.
- Předběžné opatření, **jímž má být nařízeno umístění dítěte mimo péči rodičů nebo péči osoby dítěti příbuzné nebo blízké**, může soud nařídit jen na návrh orgánu sociálně-právní ochrany dětí postupem podle § 452 a násl. z.ř.s.
- O návrhu OSPOD na vydání předběžného opatření rozhodne soud **bezodkladně**; rozhodne-li soud po uplynutí 24 hodin od zahájení řízení, uvede v odůvodnění rozhodnutí skutečnosti, pro které nebylo možné rozhodnout dříve.

Novela zákona o SPOD: **Změna zákona o zvláštních řízení soudních**

- Zakotvení jednotné úpravy pro určení doby trvání předběžného opatření soudu a jeho prodlužování ve všech případech, kdy je nařízeno předání dítěte do náhradní péče mimo vlastní rodinu dítěte, bez ohledu na to, zda jde o svěření dítěte do pěstounské péče na přechodnou dobu nebo do jiného výchovného prostředí.
- Trvání předběžného opatření určí soud **na nezbytně nutnou dobu v délce nepřesahující 3 měsíce** od jeho vykonatelnosti.
- Bylo-li před uplynutím doby trvání předběžného opatření zahájeno řízení ve věci samé, může soud předběžné opatření opakovaně prodloužit tak, aby celková doba trvání předběžného opatření nepřesáhla 6 měsíců od jeho vykonatelnosti. Poté lze trvání předběžného opatření výjimečně opakovaně prodloužit **na nezbytně nutnou dobu v délce nepřesahující 3 měsíce** jen tehdy, nebylo-li z vážných důvodů a objektivních příčin možné v této době skončit důkazní řízení ve věci samé.
- **Účinky předběžného opatření zaniknou nejpozději uplynutím 1 roku od jeho vykonatelnosti.**

Novela zákona o SPOD: **Změna zákona o zvláštních řízení soudních**

- Zakotvení možnosti soudu odložit vykonatelnost usnesení o nařízení předběžného opatření → Rozhodnutí, kterým bylo návrhu OSPOD na vydání předběžného opatření vyhověno, je vykonatelné vydáním, **není-li určen pozdější okamžik.**
- U dětí do dovršení 3 let je vhodným výchovným prostředím, do kterého může být dítě umístěno předběžným opatřením soudu, **pouze péče fyzické osoby → účinnost od 1. 1. 2025.**

Novela zákona o SPOD: **Prováděcí vyhláška**

- **novelizace vyhlášky vyplývající z úpravy zákona:**
  - Standardy ZDVOP
  - Služební průkaz
  - Stanovení úhrady za pobyt dítěte ve ZDVOP
- **návrh na další potřebnou úpravu vyhlášky:**
  - Úprava §1 a 2 (zjednodušení)
  - Úprava standardů pověřených osob (doprovázení)
  - Úprava příprav žadatelů o NRP

Děkujeme Vám za pozornost a spolupráci!

**Tým oddělení koncepce ochrany práv dětí a transformace
služeb pro ohrožené děti a rodiny MPSV**